

**Program realizacji Doradztwa Zawodowego
uwzględniający Wewnętrzny System
Doradztwa Zawodowego
w Zespole Szkół w Barcinie
na rok szkolny 2024/2025**

„Poznaję, planuję, świadomie wybieram”

Program Doradztwa Zawodowego

dla klas VII – VIII

w Zespole Szkół w Barcinie

na rok szkolny 2024/2025

„Poznaję, planuję, świadomie wybieram”

Opracowała: Anna Kończal

Program doradztwa zawodowego dla klas VII – VIII szkoły podstawowej zawiera:

- I. Podstawy prawne,
 - II. Cel realizacji doradztwa zawodowego,
 - III. Założenia ogólne programu,
 - IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów,
 - V. Tematykę działań, działania doradcze, terminy realizacji działań, osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,
 - VI. Oddziały, których dotyczą działania,
 - VII. Metody i formy realizacji działań,
 - VIII. Opis zakładanych efektów kształcenia,
 - IX. Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań,
 - X. Ewaluacja programu.
- I. Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole.

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują m. in. *Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty*, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia oraz *Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.*, wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedno z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Szczegółowe regulacje wprowadzają **rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, m.in. w sprawie doradztwa zawodowego (z dnia 12 lutego 2019 r. poz. 1675), w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.**

Program obejmuje następujące obszary działań:

- praca z uczniami,
- współpraca z rodzicami,
- współpraca z nauczycielami, wychowawcami oraz pedagogami szkolnymi.

Realizatorami doradztwa zawodowego w szkole podstawowej są:

- **dyrektor szkoły** – dopuszcza program do użytku po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej;
- **szkolny koordynator doradztwa zawodowego** – czuwa nad sprawnym przebiegiem realizacji programu nauczania;

- **pedagog/psycholog** – wspierają wychowawców w realizacji programu nauczania, udzielają wsparcia indywidualnego w sytuacjach tego wymagających, prowadzą zajęcia grupowe z uczniami;
- **wychowawcy** – wspierają uczniów w poszerzaniu wiedzy na temat oferty edukacyjnej oraz rozwijają zainteresowania i talenty uczniów pomocne przy wyborze kierunku drogi zawodowej;
- **nauczyciel bibliotekarz** – gromadzi aktualne publikacje związane z ofertą edukacyjną;
- **pozostali nauczyciele** – dbają o poszerzanie wiedzy dotyczącej zawodów oraz predyspozycji uczniów zgodnie z uczonym przedmiotem.

II. Cel realizacji doradztwa zawodowego.

Celem doradztwa zawodowego jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru kierunku dalszej nauki przy wsparciu doradcy zawodowego.

III. Założenia ogólne programu.

Program stanowi realizację koncepcji doradztwa zawodowego, rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie są realizowane cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów: Poznawanie własnych zasobów; Świat zawodów i rynek pracy; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Treści są sukcesywnie pogłębiane/poszerzane w kolejnych latach kształcenia.

IV. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych oraz cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

V. Tematy zajęć oraz szczegółowy plan działań doradczych.

Jeden temat zajęć obejmuje jedną jednostkę lekcyjną, tj. 45 minut.

Klasa VII SP

Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1. Wszyscy jesteśmy zdolni!	45 minut	Doradca	IX – VI

2. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej.	45 minut	zawodowy	2023/2024r.
3. Umiejętności a zawód.	45 minut		
4. Moje umiejętności.	45 minut		
5. Czym się interesuję?	45 minut		
6. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?	45 minut		
7. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.	45 minut		
8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.	45 minut		
9. Od elektryka do kierownika.	45 minut		
10. Kompetencje na rynku pracy.	45 minut		
Opis działania (działania doradcze)	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów, - opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli, - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, - konsultacje. 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonanie diagnozy podczas zajęć, - uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. Udostępnienie materiałów diagnostycznych 	doradca zawodowy, wychowawca	IX – VI 2023/2024r.

	<p>oraz scenariuszy zajęć.</p> <p>- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (wycieczki, zajęcia z wychowawcą, z doradcą zawodowym),</p> <p>- konsultacje podczas zajęć z doradztwa zawodowego, podczas zebrań z rodzicami).</p>		
--	---	--	--

Klasa VIII SP

Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1. System edukacji w Polsce.	45 minut	Doradca zawodowy	IX – VI 2023/2024r.
2. Cele edukacyjne i zawodowe.	45 minut		
3. Współczesny rynek pracy.	45 minut		
4. Ja na obecnym rynku pracy.	45 minut		
5. Praca jako wartość.	45 minut		
6. Zawody przyszłości.	45 minut		
7. Dokumenty aplikacyjne.	45 minut		
8. Autoprezentacja.	45 Minut		

9. Co warto wiedzieć o szkołach branżowych?	45 minut		
10. Alternatywne drogi dojścia do zawodu.	45 minut		
Opis działania (działania doradcze)	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów, - opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli, - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, - konsultacje. 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonanie diagnozy podczas zajęć, - uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz scenariuszy zajęć. - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (wycieczki, zajęcia z wychowawcą, z doradcą 	<ul style="list-style-type: none"> doradca zawodowy, wychowawca 	IX – VI. 2023/2024r.

	zawodowym), - konsultacje podczas zajęć z doradztwa zawodowego, podczas zebrań z rodzicami).		
--	--	--	--

VI. Oddziały których dotyczą działania.

Adresatami podejmowanych działań są: **uczniowie klas VII i VIII oraz rodzice.**

VII. Metody i formy realizacji działań:

- spotkania z przedstawicielami zawodów;
- udział w przedsięwzięciach lokalnych, np. targi szkół, wycieczki do firm;
- zajęcia warsztatowe;
- filmy;
- pogadanki (z uczniami podczas zajęć oraz z rodzicami podczas zebrań z rodzicami).

VIII. Opis zakładanych efektów kształcenia

W zakresie wiedzy uczniów:

- posługuje się pojęciami związanymi z tematyką rynku pracy, kwalifikacji zawodowych;
- identyfikuje swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe;
- wyjaśnia zależności pomiędzy zainteresowaniami a wyborem zawodu;
- wymienia umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

W zakresie umiejętności uczniów:

- rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa zawodowego, aby trafnie określić swe predyspozycje, zdolności, umiejętności;
- samodzielnie lub z pomocą doradcy planuje dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno-zawodowego.

W zakresie kompetencji społecznych uczniów:

- skutecznie współpracuje z kolegami w zespole;
- przyjmuje twórczą i refleksyjną postawę wobec przekonań oraz sposobu postępowania innych ludzi;
- rozwiązuje konflikty powstające podczas pracy zespołowej.

IX. Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Urząd Pracy

Firmy/ zakłady pracy

X. Ewaluacja programu.

Wewnętrzna ewaluacja programu, która będzie planowana i realizowana w ramach Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Efektem ewaluacji powinno być doskonalenie programu służące dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, potrzeb szkoły lub lokalnego rynku pracy.

Ewaluacja programu odbywać się będzie na bieżąco poprzez:

- obserwacje;
- rozmowy z uczniami;
- analizę dokumentacji.